

stable operation of these enterprises. Research and analysis of modern approaches to neutral threats to economic security will reveal deficiencies in the establishment of systems of economic safety of hotels and restaurants in Ukraine, as well as to develop recommendations for effective management actions of business entities.

Purpose is to analyse conceptual approaches to improving the mechanism of providing economic security and developing recommendations for the subjects of hotel and restaurant business.

Methods of scientific research and analysis are used.

Results. Effective functioning of the mechanism of neutralization of threats to enterprises of hotel and restaurant business is possible provided if all participants in this process (employees, units, services) are interacting, each of which must clearly know what work is to be performed. The efforts of all participants have been clearly coordinated, since the end result and the achievement of the goal depend on it.

Originality. The article examines the mechanism of neutralization of threats to economic security of hotel and restaurant business. The author focuses on the development of conceptual approaches to improve the mechanism of neutralization of threats to economic security. As this issue is not sufficiently studied by domestic scientists, it is important to improve the further study of economic security necessary to provide, in this context, proposals and recommendations to Ukrainian hotel and restaurant enterprises.

Conclusion. The study of conceptual approaches makes it possible to conclude that the improvement of the mechanism of neutralization of threats to the economic security of hotel and restaurant business entities is impossible without in-depth study of the mechanism itself and its stages. Further study will reveal shortcomings and deductions in the process of organizing a system of economic security. It should also be noted that this analysis should take into account European and international experience, since at present Ukrainian enterprises are not fully aware of the issue of providing economic security and therefore they can not achieve the most positive result from their activities.

Keywords: economic security, hotel and restaurant business, threats, mechanism of neutralization of threats, company.

Одержано редакцією: 28.04.2017
Прийнято до публікації: 10.05.2017

УДК 32.14+330.46

ВОДЯНИК Тетяна Володимирівна,
аспірант кафедри менеджменту та економічної
безпеки, Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО МОНІТОРИНГУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Обґрунтовано, що на сучасному етапі розвитку економіки, який характеризується високою швидкістю змін, нестабільністю та невизначеністю, для забезпечення безперервного процесу соціально-економічного розвитку кожен регіон має прагнути до раціонального використання ресурсів, підвищення прибутковості виробництва, поліпшення якості продукції і задоволення соціальних потреб працівників підприємств і населення території. Встановлено, що саме моніторинг здатен забезпечити розв'язання такого завдання, як формування управлінських рішень, спрямованих на досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку як регіону, так і його підприємств, на основі своєчасної обробки необхідної інформації. Виявлено, що моніторинг соціально-економічного розвитку регіону у загальному розумінні об'єднує в собі такі найважливіші функції управління як спостереження, оцінювання та контроль і забезпечує своєчасність прийняття управлінських рішень за його результатами. Доведено, що моніторинг соціально-економічного розвитку регіону представляє собою процес постійного спостереження і оцінювання змін, що відбуваються у економічному та соціальному середовищі з метою прийняття своєчасних і виважених управлінських рішень на основі виявлених тенденцій щодо

перспектив регіонального розвитку. Визначено, що основна мета створення системи моніторингу соціально-економічного розвитку регіону полягає в забезпеченні ефективності соціально-економічного розвитку, виходячи з чого було виділено комплекси задач дослідження соціально-економічного розвитку. Відзначено, що система моніторингу соціально-економічного розвитку регіону складається з чотирьох великих підсистем: підсистема інформаційного забезпечення, підсистема оцінювання, підсистема прогнозування, підсистема прийняття управлінських рішень.

Ключові слова: моніторинг, регіон, регіональне управління, соціально-економічний розвиток регіону.

Постановка проблеми. В наші державі триває процес становлення державної регіональної політики, яка ґрунтується на демократичних засадах та спрямована на створення умов для покращання якості життя населення, підвищення соціально-економічних, культурних, духовних стандартів через забезпечення територіально цілісного та збалансованого розвитку регіонів, максимально повне використання ресурсів з урахуванням економічних, соціальних, історичних, культурних особливостей територій.

Тривалий період державною владою не приділялось належної уваги питанням досягнення гармонійного розвитку регіонів, подоланню існуючих диспропорцій між ними. Значення надавалося лише загальнодержавним соціально-економічним показникам, не враховувались стагнаційні процеси, які охопили чимало областей України. Тож виникає гостра необхідність у створенні об'єктивної системи моніторингу, яка дасть змогу своєчасно і глибоко оцінювати ефективність подій, що відбуваються у регіонах, та приймати результативні управлінські рішення щодо їх розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти регіонального розвитку розглядаються в працях З. Варналія [14], З. Гбур [4], М. Долішнього [5], М. Лендъел [9], Д. Стеценка [17] та інших вітчизняних дослідників.

Мета та завдання дослідження. Фрагментарність існуючих наукових досліджень щодо впровадження та застосування моніторингу в регіональному управлінні спонукала до вивчення та аналізу зазначених питань. Метою статті є дослідження моніторингу в системі регіонального управління та застосування його технологій у процесі розвитку регіонів. Для досягнення поставленої мети сформульовані такі завдання:

- висвітлити зміст терміна «моніторинг»;
- проаналізувати наявний досвід використання моніторингу в регіональному управлінні;
- запропонувати шляхи удосконалення технологій моніторингу регіонального розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Рівень розвитку держави значною мірою залежить від рівня соціально-економічного розвитку її регіонів, які відзначаються галузевою, територіальною і соціальною диференціацією.

В умовах перехідної економіки різко загострюються економічні й соціальні протиріччя. У цій ситуації найважливішим фактором подальшого ефективного, прогресивного розвитку є становлення сучасної наукової системи управління на всіх рівнях народного господарства, включаючи регіональний (територіальний). Вирішення регіональних проблем повинне спиратися на розгорнуту концептуальну основу, що припускає проведення глибоких теоретичних досліджень по регіональному розвитку й регіональній політиці. Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонів, підвищення їх конкурентоздатності неможливі без подолання проблем міжрегіональних відмінностей, ліквідації кризових явищ і відсталості у розвитку окремих територій країни.

На сучасному етапі розвитку економіки, який характеризується високою швидкістю змін, нестабільністю та невизначеністю, для забезпечення безперервного процесу соціально-економічного розвитку кожен регіон має прагнути до раціонального використання ресурсів, підвищення прибутковості виробництва, поліпшення якості продукції і задоволення соціальних потреб працівників підприємств і населення території.

Саме моніторинг здатен забезпечити розв'язання такого завдання, як формування управлінських рішень, спрямованих на досягнення високого рівня соціально-економічного розвитку як регіону, так і його підприємств, на основі своєчасної обробки необхідної інформації. Не можна розглядати соціально-економічний розвиток регіону у відриві від підприємств, оскільки саме підприємства є основною ланкою господарства і визначають ділову активність регіону. Тому, здійснення моніторингу соціально-економічного розвитку підприємств, розташованих на певній території, буде сприяти підтримці міцного та стійкого фінансового стану не лише окремих суб'єктів господарювання, а і їх зовнішнього середовища – регіону, держави та населення, що мешкає у цих адміністративних одиницях.

Соціально-економічний розвиток регіону можна представити як сукупність кількісних і якісних змін, які забезпечують перехід регіону на більш високий рівень розвитку. У загальному виді моніторинг (від лат. *monitor* – застережний) – метод дослідження об'єкту, що припускає відстеження і контроль його діяльності (функціонування) з метою прогнозування останньої [16, с. 681].

Якщо ж говорити про моніторинг в економіці, слід звернутися до енциклопедій і словників. Так, Економічний енциклопедичний словник [8, с. 526] трактує моніторинг як безперервне спостереження і аналіз діяльності економічних об'єктів. А. Н. Азріліян [1, с. 600] визначає моніторинг як спостереження, відстежування, аналіз, і оцінку діяльності якого-небудь явища чи об'єкту. У Великому економічному словнику [2, с. 404] моніторинг трактується як спостереження, оцінка і прогноз стану якогось явища чи процесу, аналіз їхньої діяльності як складова частина управління. Таким чином, моніторинг у загальному розумінні об'єднує в собі такі найважливіші функції як спостереження, оцінювання та контроль і забезпечує своєчасність прийняття управлінських рішень за його результатами.

Моніторинг використовується у багатьох різних науках, таких, як екологія, політика, економіка, освіта, медицина, соціологія, право та ін., і кожна з них вкладає свій зміст у його визначення. М. Л. Малишев сформулював теоретично можливі варіанти концепцій моніторингу [11, с. 22]:

- цільова концепція, згідно якої моніторинг визначається як проблемно-орієнтована система, що перекидає певну сферу інформаційних потреб;
- інструментальна концепція, де моніторинг виділяється серед інших систем обробки інформації за типом використовуваних засобів і методів (широке застосування вибіркового методу збору даних, комп'ютерна технологія роботи з інформацією і тому подібне);
- інтеграційна концепція, в якій моніторинг трактується як результат перегрупування традиційних інформаційно-управлінських функцій, що об'єднує елементи соціально-економічної статистики, соціально-економічного і соціологічного аналізу і прогнозування.

Регіональний моніторинг поділяють на тотальний та проблемно-орієнтований [7, с. 53]. При цьому тотальний моніторинг є інформаційно-аналітичною базою для здійснення державного впливу на регіони в масштабі країни. Проблемно-орієнтований моніторинг служить для відстежування тенденцій розвитку ситуації в регіоні.

Узагальнюючи зарубіжний досвід, І. В. Валентюк [3, с. 73] визначає моніторинг як активний суб'єкт пошуку і реалізації нових можливостей у генеруванні та освоєнні новаторських ідей, розробленні нових продуктів і технологій, здійсненні інновацій та оволодінні перспективними факторами розвитку державного та регіонального управління. Моніторинг розвитку регіону розглядається [10, с. 66] як механізм постійного спостереження за контрольними показниками регіонального розвитку, визначення величини відхилень фактичних результатів від передбачених програмою і виявлення їх причин. Регіональний моніторинг визначають [18, с. 167] як інформаційно-аналітичну

систему з відстежування регіональної ситуації як бази розроблення регіональної і національної політики. А. Е. Когут і В. С. Рохчин [6, с. 10] під моніторингом розуміють систему спостереження, оцінки і прогнозу економічної і соціальної обстановки, що складається на території.

Головна мета функціонування системи моніторингу полягає в забезпеченні органів управління повною, своєчасною і достовірною інформацією про процеси, які протікають в різних сферах економіки, про соціальну ситуацію, що складається. Отже, моніторинг соціально-економічного розвитку регіону у загальному розумінні об'єднує в собі такі найважливіші функції управління як спостереження, оцінювання та контроль і забезпечує своєчасність прийняття управлінських рішень за його результатами.

Моніторинг соціально-економічного розвитку регіону представляє собою процес постійного спостереження і оцінювання змін, що відбуваються у економічному та соціальному середовищі з метою прийняття своєчасних і виважених управлінських рішень на основі виявлених тенденцій щодо перспектив регіонального розвитку.

Моніторинг є засобом підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіону і базується на принципах науковості, системності, цілеспрямованості, інтегрованості, достовірності.

Принцип науковості означає, що моніторинг носить науковий характер, тобто ґрунтується на положеннях діалектичної теорії пізнання, враховує вимоги економічних законів розвитку, використовує сучасні методи досліджень тощо. Системність пов'язана з тим, що кожний об'єкт розглядається як складна динамічна система, яка складається з ряду елементів, певним чином пов'язаних між собою і зовнішнім середовищем [15, с. 8]. Вивчення кожного об'єкта має здійснюватися з урахуванням всіх внутрішніх і зовнішніх зв'язків, взаємозалежності і взаємопідпорядкованості його окремих елементів. Принцип цілеспрямованості говорить про те, що моніторинг соціально-економічного розвитку має переслідувати конкретні цілі. Інтегрованість [12, с. 21–22] – це діалектична єдність різних за своєю сутністю видів інформації, що переслідують мету розчинення старого змісту інформації і на якісно новій основі створення нової інформації, яка задовольняє потреби управління. Цей принцип реалізується за допомогою розробки комплексного показника соціально-економічного розвитку регіону на основі одиничних показників. Достовірність говорить про те, що моніторинг має ґрунтуватися на достовірній, надійній інформації і на точних розрахунках. Принцип комплексності вимагає дослідження всіх сторін і ланок соціально-економічного розвитку та їхніх зв'язків і залежностей.

Систему моніторингу соціально-економічного розвитку регіону можна представити як сукупність взаємопов'язаних елементів, яка забезпечує цілеспрямоване та систематичне оцінювання соціально-економічного розвитку для забезпечення переходу регіону до більш довшеного стану порівняно з поточним завдяки досягненню цілей соціально-економічного розвитку в умовах дії багатьох факторів. Система моніторингу соціально-економічного розвитку дає можливість визначити рівень досягнення поставлених цілей та вплив змін на ефективність соціально-економічного розвитку.

Основна мета створення системи моніторингу соціально-економічного розвитку регіону полягає в забезпеченні ефективності соціально-економічного розвитку. Виходячи з цього можна виділити такі комплекси задач дослідження соціально-економічного розвитку:

- аналіз наслідків соціально-економічної діяльності регіону;
- дослідження рівня соціально-економічного розвитку;
- оцінювання ефективності соціально-економічного розвитку;
- вивчення потенційних можливостей і перспектив подальшого розвитку.

Система моніторингу покликана проаналізувати, оцінити та спрогнозувати соціально-економічний розвиток регіону загалом, його окремих територіальних одиниць,

видів діяльності і т. п. Дана система повинна відповідати таким вимогам, як гнучкість та адаптивність до змін середовища, оскільки передбачає виявлення можливостей підвищення рівня соціально-економічного розвитку з урахуванням перспектив зростання, соціального розвитку, змін зовнішнього середовища тощо.

Система моніторингу соціально-економічного розвитку регіону складається з чотирьох великих підсистем. Підсистема інформаційного забезпечення представляє собою комплекс заходів, засобів і методів, який забезпечує систему моніторингу соціально-економічного розвитку необхідною інформацією шляхом збору, реєстрації, передачі, зберігання, опрацювання і надання інформації для прийняття необхідних управлінських рішень. У системі моніторингу не менш важливе значення має підсистема «Оцінювання», оскільки її результати дають змогу керівним органам проаналізувати усі аспекти соціально-економічного розвитку і на цій основі приймати раціональні управлінські рішення. Оцінювання передбачає своєчасне усунення виявлених причин неефективного управління і розробку рекомендацій щодо вдосконалення управління регіоном. Підсистема прогнозування призначена для дослідження подальших перспектив соціально-економічного розвитку регіону. Саме ця підсистема відповідає за розробку сценаріїв на основі результатів проведеного оцінювання і формулювання пропозицій щодо підвищення ефективності і стимулювання розвитку. І нарешті підсистема прийняття управлінських рішень. Завдання цієї підсистеми полягає у розробці альтернативних програм, визначенні подальших напрямків і пріоритетів соціально-економічного розвитку регіону, які б відповідали таким вимогам, як адаптивність, гнучкість та ефективність.

Ефективне функціонування регіону забезпечується, якщо стратегічні інтереси суб'єктів господарювання тісно взаємопов'язані і здебільшого збігаються з інтересами регіону.

Моніторинг соціально-економічного розвитку проводиться за обмеженим колом показників, яке у подальшому розширюється залежно від ситуації, що склалася на даний момент часу. Тобто критерії і показники оцінювання з часом можуть змінюватись і порівнюватись з іншими регіонами.

На першому етапі моніторингу виявляються проблеми і можливі відхилення у соціально-економічному розвитку регіону та підприємств, розташованих на даній території; на основі виявлених проблем формується система критеріїв і показників, необхідних для оцінювання ситуації, що склалася.

Наступним етапом є збір інформації, необхідної для розрахунку оціночних показників; отримана інформація обробляється (систематизується і впорядковується у розрізі джерел інформації, об'єктів її отримання, каналів розподілу и т. п.) і розраховуються оціночні показники, на основі яких виявляються відхилення у соціально-економічному розвитку. Якщо відхилень не виявлено, приймається рішення про невторчання в систему управління соціально-економічним розвитком регіону (підприємства), у протилежному ж випадку з'ясовуються причини цих відхилень; на основі з'ясованих причин відхилень розробляються сценарії можливих напрямків подальшого соціально-економічного розвитку; розглянувши можливі сценарії розвитку, керівництво приймає відповідні управлінські рішення.

Висновки. Саме результати моніторингу є базою для формування ефективних управлінських рішень, спрямованих на досягнення поставлених цілей і отримання соціально-економічного ефекту.

Для удосконалення шляхів упровадження та використання технологій моніторингу в регіональному управлінні необхідно сформулювати систему показників (індикаторів), які б своєчасно відображали реальну ситуацію, що складається в регіонах. Тому в подальшому доцільними є дослідження теоретичних та прикладних аспектів формування системи індикаторів регіонального моніторингу для забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Большой экономический словарь / под ред. А.Н. Азрилияна. – 2-е изд. доп. и перераб. – М. : Институт новой экономики, 1997. – 864 с.
2. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов. – М.: Книжный мир, 2002. – 895 с.
3. Валентюк І. В. Зарубіжний та вітчизняний досвід впровадження технологій моніторингу й контролю в процеси соціально-економічного розвитку регіонів / І. В. Валентюк // Ін- веститії: практика та досвід. – 2009. – №23. – С. 70–79.
4. Гбур З. В. Зміст моніторингу в державному управлінні / З. В. Гбур // Ефективність державного управління в контексті європейської інтеграції : матеріали щоріч. наук.-практ. конф., 23 січ. 2004 р. / за заг. ред. А. О. Чемериса. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2004. – Ч. 1. – 392 с.
5. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / кол. авт.; за ред. М. І. Долішнього. – К. : Наук. думка, 2006. – 511 с.
6. Когут А. Е. Информационные основы регионального социально-экономического мониторинга / А. Е. Когут, В. С. Рохчин. – СПб.: ИСЭП РАН, 1995. – 97 с.
7. Колесник В. І. Механізми формування системи моніторингу регіональних ситуацій / В. І. Колесник // Статистика України. – 2007. – №1. – С. 52–58.
8. Кураков Л. П. Экономический энциклопедический словарь / Л. П. Кураков, В. Л. Кураков, А. Л. Кураков. – М. : Вуз и школа, 2005. – 1030 с.
9. Лендьел М. Нові інституційні механізми регіонального розвитку в Європі / М. Лендьел. – Режим доступу : <http://194.44.230.3/science/idurr/lendel.doc>
10. Максимова Т. С. Регіональний розвиток (аналіз і прогнозування): монографія / Т. С. Максимова. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2003. – 304 с.
11. Малышев М. Л. Мониторинг социально-трудовой сферы: учеб. пособ. / М. Л. Малышев. – М. : Издательство РГСУ «Союз»; «Перспектива», 2007. – 276 с.
12. Палий В. Ф. АСУ и проблемы теории бухгалтерского учета / В. Ф. Палий, Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 1981. – 224 с.
13. Проект Закону України про засади державної регіональної політики. – Режим доступу : <http://www.minregionbud.gov.ua>.
14. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : монографія / за ред. З. С. Варналія. – К. : Знання України, 2005. – 498 с.
15. Савицкая Г.В. Экономический анализ: учеб. / Г.В. Савицкая. – 13-е изд., испр. – М. : Новое знание, 2007. – 679 с. – (Экономическое образование).
16. Социологическая энциклопедия: в 2-х т. – Т.1: Руководитель научного проекта / Г. Ю. Семгин. – М. : Мысль, 2003. – 694 с.
17. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком : навч. посіб. / Д. М. Стеченко. – К. : Вища шк., 2000. – 224 с.
18. Фетисов Г. Г. Региональная экономика и управление / Г. Г. Фетисов, В.П. Орешин. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 416 с.

References

1. Large economic dictionary (1997) *M.: Institut novoy ekonomiki*, 864 p.
2. Borisov A. B. (2002) Big economic dictionary. *M.: Knizhnyy mir*, 895 p.
3. Valentyuk I. V. (2009) Foreign and domestic experience of implementation of monitoring and control technologies in the processes of socio-economic development of regions. *Investitsii: praktika ta dosvid*, 23, 70-79.
4. Gbur Z. V. (2004) Contents of monitoring in public administration. Efficiency of public administration in the context of European integration: materials annually. *Sci. Pract. Conf., Jan. 23 2004 (Yefektivnist' derzhavnogo upravlinnya v konteksti evropeys'koj integratsii' : materialy shchorich. nauk.-prakt. konf., 23 sich. 2004)*, L'viv : LRIDU NADU, 392 p.
5. Dolishniy M. I. (2006) Regional policy at the turn of the XX-XXI centuries: new priorities. *K.: Nauk. Dumka*, 511 pp.
6. Kohut A. E., Rochchin V. S. (1995) Information bases of regional socio-economic monitoring. *SPb.: ISEP RAN*, 97 p.
7. Kolesnik V. I. (2007) Mechanisms of the system of monitoring of regional situations. *Statystyka Ukrayiny*, 1, 52-58.
8. Kurakov L. P., Kurakov V. L., Kurakov A. L. (2005) Economic Encyclopedic Dictionary. *M.: Vuz y shkola*, 1030 p.
9. Lendiel M. New Institutional Mechanisms for Regional Development in Europe [Electronic resource]. – Access mode: <http://194.44.230.3/science/idurr/lendel.doc>.
10. Maksimova T. S. (2003) Regional development (analysis and forecasting). *Luhans'k: Vyd-vo SNU im. V. Dalya*, 304 p.
11. Malyshev M. L. Monitoring of the social and labor sphere. *M.: Yzdatel'stvo RHSU «Soyuz»; «Perspektyva»*, 276 pp.

12. Paliy V. F., Sokolov Ya. V. (2011) ACU and problems of accounting theory. *M.: Fynansy i statystyka*, 224 p.
13. Draft Law of Ukraine on Principles of State Regional Policy [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.minregionbud.gov.ua>.
14. Regions of Ukraine: problems and priorities of socio-economic development (2005). *K. : Znannya Ukrainy*, 498 p.
15. Savitskaya G. V. (2007) Economic analysis: study. *M.: Novoe znanye*, 679 p.
16. Sociological Encyclopedia (2003) : in 2 t. – Vol.1. *M.: Mysl'*, 694 pp.
17. Stechko D. M. (2000) Management of Regional Development. *K. : Vyshcha shk*, 224 pp.
18. Fetisov G. G. (2006) Regional Economics and Management. *M.: INFRA-M*, 416 pp.

VODYANYK Tetyana Volodymyrivna,

Post-graduate student of the

Department of Management and Economic Security

Cherkasy National University named after Bogdan Khmelnytsky

DEVELOPMENT OF THE SYSTEM OF SOCIO-ECONOMIC MONITORING OF REGIONS OF UKRAINE

Abstract. Introduction. *In our country, the process of establishing a state regional policy based on democratic principles continues and aims at creating conditions for improving the quality of life of the population, raising socio-economic, cultural and spiritual standards through the provision of territorially holistic and balanced development of regions, maximizing the full utilization of resources taking into account Economic, social, historical, cultural features of the territories.*

Purpose. *Research of monitoring in the system of regional management and application of its technologies in the process of development of regions*

Methods. *Monographic method, generalization, analysis, synthesis.*

Results. *It is substantiated that at the present stage of development of economy characterized by high rate of changes, instability and uncertainty, in order to ensure the continuous process of socio-economic development, each region should strive for rational use of resources, increase of profitability of production, improvement of product quality and satisfaction of social needs of employees of enterprises and Population territory. It has been established that monitoring is capable of ensuring the solution of such a task, such as the formation of management decisions aimed at achieving a high level of socio-economic development of both the region and its enterprises, based on the timely processing of the necessary information. It is revealed that monitoring of socio-economic development of the region in the general sense combines such important functions of management as observation, evaluation and control and ensures timely adoption of managerial decisions based on its results.*

Originality. *It is proved that monitoring of socio-economic development of the region is a process of constant observation and evaluation of changes occurring in the economic and social environment in order to make timely and well-considered management decisions based on the revealed trends regarding the prospects of regional development. It is determined that the main objective of the system of monitoring the socio-economic development of the region is to ensure the effectiveness of socio-economic development, on the basis of which the complexes of research tasks of socio-economic development were identified. It is noted that the system of monitoring of socio-economic development of the region consists of four large subsystems: subsystem of information support, subsystem of estimation, subsystem of forecasting, subsystem of making management decisions.*

Conclusion. *The results of monitoring are the basis for the formation of effective management decisions aimed at achieving the goals and obtaining the socio-economic effect.*

In order to improve the ways of introducing and using monitoring technologies in the regional management, it is necessary to form a system of indicators (indicators) that timely reflect the real situation in the regions. Therefore, it is further expedient to study the theoretical and applied aspects of the formation of a system of indicators of regional monitoring to ensure the adoption of effective management decisions.

Keywords: *monitoring, region, regional administration, socio-economic development of the region.*

*Одержано редакцією: 28.04.2017
Прийнято до публікації: 12.05.2017*